

# 20

## REVISIONSPLAN

# 24



## INLEDNING

Revisionsplanen styr Stadsrevisionens planerade verksamhet för aktuellt revisionsår. Revisionsprocessen inleds i november med Stadsrevisionens planering för nästkommande revisionsår, och revisorerna beslutar om revisionsplanen i februari. Oförutsedda händelser kan medföra behov av omprioriteringar i verksamheten, och Stadsrevisionen säkerställer en flexibilitet för oplanerade revisionella insatser.

Stadsrevisionen är Kommunfullmäktiges och ytterst medborgarnas instrument för kontroll. Granskningen ska vara främjande och bidra till utvecklingen av verksamheterna i Borås Stad. De förtroendevalda revisorerna agerar oberoende och tar självständiga beslut om granskningar med utgångspunkt från en risk- och väsentlighetsanalys. Kommunens verksamhet är fördelad på två revisionsområden som granskas av två revisorsgrupper. Lekmannarevisorer som granskar de kommunala bolagen väljs bland de förtroendevalda revisorerna i revisorsgrupperna.

De förtroendevalda revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av tillämpliga lagar och god revisions sed all kommunal verksamhet. Granskningen ska ge Kommunfullmäktige underlag för den årliga ansvarsprövningen. Granskningsresultaten kommuniceras regelbundet till Kommunfullmäktige, berörda nämnder och styrelser och till allmänheten genom Stadsrevisionens hemsida. Vid avslutat revisionsår upprättas revisionsberättelser för nämnder och Kommunstyrelse som underlag för ansvarsprövningen i Kommunfullmäktige. Lekmannarevisorernas granskningsrapport tillställs respektive bolagsstämma. Granskningen av nämnder/förvaltningar och styrelser/bolag har i grunden samma utgångspunkt med den skillnaden att lekmannarevisorernas granskning inte ligger till grund för ansvarsprövning.

All granskning som har genomförts under revisionsåret sammanfattas i Stadsrevisionens årsrapport.

De förtroendevalda revisorerna ska granska och pröva om:

- Verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- Räkenskaperna är rättvisande
- Den interna kontrollen är tillräcklig

### Innehållsförteckning

Inledning	2	Revisionsplanens omfattning	6
Räkenskapsrevision	4	Grundläggande granskning	7
Revision av de kommunala bolagen	4	Fördjupade granskningar/projekt	12
Revision av kommunal- och samordningsförbund	6	Kvalitetssäkring, verksamhetsutveckling och samverkan	18
SÄKREV	6		

Utgångspunkten i lagstiftning och i god revisionssed är att all verksamhet ska granskas årligen som en grund för ansvarsprövning. För att detta ska vara möjligt måste revisorerna prioritera och planera sina insatser utifrån en analys av risk och väsentlighet. Utgångspunkten är att utifrån den kunskap och erfarenhet som finns om nämnder och styrelser identifiera risker i verksamheten och ekonomin. De identifierade riskerna bedöms efter tänkbara/sannolika konsekvenser för verksamhet, ekonomi och förtroende. Granskningen ska också relateras till omvärldsförändringar som påverkar verksamheterna; ändrade ekonomiska förutsättningar, lagstiftningsförändringar, osv.

Revisionen indelas i grundläggande nämnd- och bolagsgranskning och fördjupad granskning. Den grundläggande granskningen är inriktad dels mot nämndernas och styrelsernas interna kontroll, dels mot granskning av årsredovisning och delårsredovisning som b.l.a omfattar redovisning av måluppfyllelse och ekonomiskt resultat. Inom den grundläggande granskningen identifieras även specifika bevakningsområden utifrån risk- och väsentlighetsanalysen.

De fördjupade granskningarna berör en rad verksamhetsområden och redovisas översiktligt i denna revisionsplan. Val av granskningsområden för de fördjupade granskningarna görs med utgångspunkt från risk- och väsentlighetsanalysen. Närmare precisering av de fördjupade granskningarna görs i separata granskningsplaner. I förekommande fall genomförs förstudier för att ge underlag för fördjupade granskningar.

Revisionskontoret kommer, om inget oförutsett inträffar, vara fullt bemannat under hela året. Detta är även utgångspunkten för de personalmässiga förutsättningarna för revisionsplanen för 2024. Revisionskontoret kommer likt tidigare år att anlita en uppdragstagare på timmar för stöd i granskning av Borås Stads årsredovisning.

Presidie möten kommer att genomföras med samtliga nämnder 2024.

Stadsrevisionen är också öppna för att genomföra nämndbesök på förekommen anledning/utifrån en riskanalys oavsett vilket år det är i mandatperioden.

Revisionskontoret kommer även vid behov att anordna möten med förvaltnings- eller bolagsledning. Möten på förvaltningsnivå bedöms ge information som är relevant för den grundläggande granskningen. Mötena avrapporteras i förekommande fall till revisorsgrupperna efter genomförandet.

När det gäller Stadsrevisionens aktiviteter utöver granskningsverksamheten såsom kompetensutveckling och nätverksaktiviteter är 2024 att betrakta som ett år med förhållandevis normal aktivitet. Under 2024 kommer de årligen återkommande konferenserna inom Starev och Skyrev att genomföras, liksom den primärkommunal revisorskonferensen. Under 2024 kommer kontoret att delta i det årliga erfarenhetsutbytet för yrkesrevisorerna i Norrköping, Linköping, Helsingborg, Malmö, Gävle, och Borås Stad som arrangeras av Norrköping och Linköping under 2024.

Stadsrevisionens granskning sammanfattas varje år i årsrapporten. Revisionsrapporter redovisas därutöver löpande under revisionsåret och tillställs berörda nämnder/styrelser samt Kommunfullmäktige. Granskningar av mindre omfattning som berör begränsade frågor i förvaltningsorganisationen, kan avrapporteras i revisionspromemorior avsedda för förvaltningsledningen och utan krav på behandling i nämnd/styrelse.

## Räkenskapsrevision

Granskning av årsredovisning och delårsredovisning för Borås Stad kommer genomföras under året. Insatserna genomförs som särskilda granskningsprojekt. Revisionskontoret har under de senaste fyra åren avdelat ytterligare resurser för denna granskning vilket medfört en mer grundlig granskning. Nivån kommer bibehållas och i mindre utsträckning vidareutvecklas under 2024. Revisionskontoret har sedan 2021 upphandlat konsultstöd för granskning av räkenskaperna som kommer att avropas i viss utsträckning som stöd i granskningen under 2024.

### Standard för kommunal räkenskapsrevision

Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

SKR har i samverkan med Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer (Skyrev) och FAR, branschorganisationen för revisorer, redovisningskonsulter med flera gemensamt beslutat att ta fram en standard för kommunal räkenskapsrevision. Den ska börja tillämpas från 1 januari 2023.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift-och investeringsredovisning (enligt ISA 501).
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse

## Revision av de kommunala bolagen

Revisionskontoret biträder lekmannarevisorerna i revisionen av de kommunala bolagen. Revisionskontoret genomför också upphandlingen av räkenskapsrevisionen (den lagstadgade, ansvarsprövande revisionen) och samordnar revisionen av de kommunala bolagen.

I Stadsrevisionens planering upprättas granskningsplaner för varje bolag. Utgångspunkten för planeringen av lekmannarevisionen är risk- och väsentlighetsanalys för de olika bolagen, och granskningsinsatser baseras också på helhetssyn och koncernövergripande granskningsfrågeställningar. Granskning av styrnings- och ledningsfrågor inom nämnder och bolag är likartad, och Stadsrevisionen har som målsättning att synkronisera granskningsinsatserna. Lekmannarevisorernas granskning samordnas med den ansvarsprövande revisorns granskning av räkenskaperna. Samtliga styrelser ska besökas under mandatperioden.

Under 2024 avser Revisionskontoret att fortsätta utveckla lekmannarevisionens grundläggande granskning. Målsättningen är att närma sig den granskningsstruktur och nivå som finns avseende nämnderna. Revisionskontoret kommer under året även fortsatt att utveckla granskningen av den interna kontrollen i bolagen. Som en del i arbetet kan vissa utbildnings- och informationsinsatser bli aktuella. Arbetet kommer ta en del tid i anspråk under året, men en fortsatt utveckling är angelägen utifrån att bolagen står för en betydande del av Stadens risker i ett koncernperspektiv.

Lekmannarevisorernas granskning av de kommunala bolagen sammanfattas i en granskningsredogörelse. Med granskningsredogörelsen som underlag upprättar lekmannarevisorn en granskningsrapport som biläggs bolagets årsredovisning.



## Revision av kommunal- och samordningsförbund

Revisionskontoret biträder revisorerna i kommunalförbunden (Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, Sjuhärads Kommunalförbund och Sjuhärads Samordningsförbund) avseende granskning av räkenskaper och verksamhet. Biträdet regleras i särskilt upprättade avtal med respektive förbund. Granskning av räkenskaperna genomförs avseende förbunden. Planeringen av årets granskning genomförs av förbundets förtroendevalda revisorer och sammanfattas i en separat revisionsplan för respektive förbund. Fördjupade granskningar beslutas i förekommande fall av förbundets revisorer och preciseras i förbundets revisionsplan.

Granskningen av kommunalförbunden avrapporteras i särskilt upprättade granskningsredogörelser för respektive förbund som delges Kommunfullmäktige i medlemskommunerna.

## SÄKREV

Revisionskontoret kommer att genomföra granskning via Säkrev under 2024. Borås Stads Revisionskontor granskar Linköpings Revisionskontor. Borås Stads Revisionskontor granskas under 2024 av Revisionskontoret i Norrköping.

## Revisionsplanens omfattning

Revisionsplanen omfattar den planerade granskningen för Första och Andra revisorsgrupperna för år 2024. Inledningsvis redovisas den grundläggande granskningen som i huvudsak är likartad för samtliga nämnder och Kommunstyrelsen. För den grundläggande granskningen redovisas också specifika granskningsområden som identifierats i risk- och väsentlighetsanalysen.

Därefter redovisas översiktligt fördjupade granskningar som berör båda revisorsgruppernas ansvarsområden, följt av fördjupningar för Första och Andra revisorsgrupperna. Revisionsplanen innefattar i första hand den granskande verksamheten. Därutöver planerar revisorerna kompetensutveckling, deltagande i revisionskonferenser m.m. med utgångspunkt från beslut i Revisorskollegiet. Stadsrevisionen prioriterar utveckling av revisionen utifrån aktuell bransch-kunskap, lagstiftning och God revisions sed.

## Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen genomförs i huvudsak på ett likartat sätt vid samtliga nämnder och styrelser, men risk- och väsentlighetsanalysen styr vilka specifika bevakningsområden som ska följas under året. Den grundläggande granskningen består översiktligt av följande områden.

- Granskning av protokoll och andra handlingar. De förtroendevalda revisorerna har en arbetsfördelning med bevakning av nämndernas handlingar. Revisionskontoret granskar därtill handlingarna löpande, och varje yrkesrevisor har bevakningsansvar för ett antal nämnder/styrelser. I granskningen ingår också nämndernas budgetuppföljningar och delårsrapporter.
- Nämnderna/styrelserna ska genomföra riskanalyser och ta fram planer för intern kontroll samt uppföljning. Stadsrevisionen granskar och bedömer nämndens/styrelsens interna kontroll, planen och redovisningen.
- Granskning av nämndernas årsredovisningar. Revisionskontoret granskar nämndernas redovisning och analys av budgetutfall, måluppfyllelse och Kommunfullmäktiges indikatorer, samt följer upp föregående års granskningsiakttagelser.
- Granskning av Borås Stads årsredovisning med sammanställd redovisning och delårsrapport.
- Redovisningar från tjänstemän vid förvaltningar. Frågor ställs löpande under året från Revisionskontoret till respektive förvaltning. Granskningsfrågeställningar kan i tillämpliga fall även hanteras genom att tjänstemän vid förvaltningarna bjuds in till revisorsgruppernas möten.
- Grundläggande granskning av de kommunala bolagen inom ramen för lekmanrevisionen (preciseras i bolagens granskningsplaner).
- Nämndens bevakningsansvarige förtroendevalde revisor och yrkesrevisorn besöker vanligtvis varje år respektive nämnds presidium.
- Revisionskontoret genomför granskning av nämnderna med utgångspunkt i upprättade granskningsprogram för grundläggande granskning och intern kontroll.
- Nämnd- och styrelsebesök: revisorerna ska ha möten med samtliga nämnder, Kommunstyrelsen och bolagsstyrelserna minst en gång under mandatperioden. Vid dessa möten ska samtliga revisorer i respektive grupp möta samtliga nämndledamöter tillsammans med bevakningsansvarig yrkesrevisor. När det gäller bolagsstyrelserna ska lekmanrevisorn och dess biträde träffa hela bolagsstyrelsen. Detta görs tillsammans med den auktoriserade revisorn. Agenda för mötena är föremål för separat planering. Därutöver genomför respektive revisorsgrupp och lekmanrevisorerna vid behov möten med nämndernas/ bolagsstyrelsernas presidier och förvaltningschef/VD med utgångspunkt från risk- och väsentlighetsanalysen.

## Särskilda granskningsområden i den grundläggande granskningen

Utöver den grundläggande granskningen som beskrivits i det ovanstående granskas respektive nämnd och Kommunstyrelsen med utgångspunkt från risk- och väsentlighetsanalysen. I analysen identifieras särskilda granskningsområden enligt nedanstående, uppdelad på Första och Andra revisorsgruppernas områden. I förekommande fall kan områdena utgöra en speciell inriktning som tar sin utgångspunkt i föregående års granskningar.

Första revisorsgruppen	Särskilda granskningsområden
<b>Kommunstyrelsen</b> <i>Bevakningsansvarig revisor:</i> <i>Bengt Sandell</i>  <i>Ersättare: Nils-Gunnar Blanc</i>  <i>Bevakningsansvarig yrkesrevisor:</i> <i>Andreas Ekelund</i>	Ärendehandbok/beredningsprocess. Momsrutiner. De politiska rådets roll och uppdrag.
<b>Krisledningsnämnden</b> <i>Bevakningsansvarig revisor:</i> <i>Bengt Sandell</i>  <i>Ersättare: Nils-Gunnar Blanc</i>  <i>Bevakningsansvarig yrkesrevisor:</i> <i>Andreas Ekelund</i>	Följsamhet mot reglemente och lagstiftning.
<b>Lokalförsörjningsnämnden</b> <i>Bevakningsansvarig revisor:</i> <i>Nils-Gunnar Blanc</i>  <i>Ersättare: Thomas Gustafsson</i>  <i>Bevakningsansvarig yrkesrevisor:</i> <i>Stefan Sjöblom</i>	Försystemet Vitec.
<b>Serviceämnden</b> <i>Bevakningsansvarig revisor:</i> <i>Fredrik Brandberg</i>  <i>Ersättare: Bengt Sandell</i>  <i>Bevakningsansvarig yrkesrevisor:</i> <i>Samuel Kaufman</i>	Försystemet KomMa.

*Forstsättning*

Första revisorsgruppen	Särskilda granskningsområden
<p><b>Samhällsbyggnadsnämnden</b> <i>Bevakningsansvarig revisor:</i> <i>Bengt Sandell</i></p> <p><i>Ersättare: Bo-Lennart Bäcklund</i></p> <p><i>Bevakningsansvarig yrkesrevisor:</i> <i>Anna Sandström</i></p>	
<p><b>Tekniska nämnden</b> <i>Bevakningsansvarig revisor:</i> <i>Jürgen Urbas</i></p> <p><i>Ersättare: Nils-Gunnar Blanc</i></p> <p><i>Bevakningsansvarig yrkesrevisor:</i> <i>Anna Duong</i></p>	
<p><b>Miljö- och konsumentnämnden</b> <i>Bevakningsansvarig revisor:</i> <i>Bo-Lennart Bäcklund</i></p> <p><i>Ersättare: Jürgen Urbas</i></p> <p><i>Bevakningsansvarig yrkesrevisor:</i> <i>Anna Duong</i></p>	
<p><b>Fritids- och folkhälsonämnden</b> <i>Bevakningsansvarig revisor:</i> <i>Thomas Gustafsson</i></p> <p><i>Ersättare: Fredrik Brandberg</i></p> <p><i>Bevakningsansvarig yrkesrevisor:</i> <i>Stefan Sjöblom</i></p>	Fritidsgårdar/fritidsledare.
<p><b>Valnämnden</b> <i>Bevakningsansvarig revisor:</i> <i>Bo-Lennart Bäcklund</i></p> <p><i>Ersättare: Thomas Gustafsson</i></p> <p><i>Bevakningsansvarig yrkesrevisor:</i> <i>Stefan Sjöblom</i></p>	



Andra revisorsgruppen	Särskilda granskningsområden
<p><b>Arbetslivsnämnden</b>  <i>Bevakningsansvarig revisor:</i>  <i>Ingwer Kliche</i></p> <p><i>Ersättare: Claes Bergholtz</i></p> <p><i>Bevakningsansvarig yrkesrevisor:</i>  <i>Anna Duong</i></p>	<p>Systematiskt kvalitetsarbete.</p>
<p><b>Kulturnämnden</b>  <i>Bevakningsansvarig revisor:</i>  <i>Lena Brännmar</i></p> <p><i>Ersättare: Boris Preijde</i></p> <p><i>Bevakningsansvarig yrkesrevisor:</i>  <i>Stefan Sjöblom</i></p>	
<p><b>Sociala Omsorgsnämnden</b>  <i>Bevakningsansvarig revisor:</i>  <i>Claes Bergholtz</i></p> <p><i>Ersättare: Lena Brännmar</i></p> <p><i>Bevakningsansvarig yrkesrevisor:</i>  <i>Samuel Kaufman</i></p>	<p>Biståndsbeslut – andel avslag.</p>
<p><b>Förskolenämnden</b>  <i>Bevakningsansvarig revisor:</i>  <i>Ingwer Kliche</i></p> <p><i>Ersättare: Lena Brännmar</i></p> <p><i>Bevakningsansvarig yrkesrevisor:</i>  <i>Samuel Kaufman</i></p>	<p>Rekrytering av behörig personal.</p>
<p><b>Grundskolenämnden</b>  <i>Bevakningsansvarig revisor:</i>  <i>Boris Preijde</i></p> <p><i>Ersättare: Håkan Blixt</i></p> <p><i>Bevakningsansvarig yrkesrevisor:</i>  <i>Samuel Kaufman</i></p>	<p>Dokumenthantering.</p>

*Forstsättning*

Andra revisorsgruppen	Särskilda granskningsområden
<p><b>Gymnasie- och Vuxenutbildningsnämnden</b> <i>Bevakningsansvarig revisor:</i> <i>Håkan Blixt</i></p> <p><i>Ersättare: Ingwer Kliche</i></p> <p><i>Bevakningsansvarig yrkesrevisor:</i> <i>Samuel Kaufman</i></p>	<p>Intern kontroll av material vid yrkesprogram.</p>
<p><b>Individ- och familjeomsorgsnämnden</b> <i>Bevakningsansvarig revisor:</i> <i>Boris Preijde</i></p> <p><i>Ersättare: Eva Grubbström</i></p> <p><i>Bevakningsansvarig yrkesrevisor:</i> <i>Anna Duong</i></p>	<p>Konsultanvändning.</p>
<p><b>Vård- och äldreomsorgsnämnden</b> <i>Bevakningsansvarig revisor:</i> <i>Eva Grubbström</i></p> <p><i>Ersättare: Håkan Blixt</i></p> <p><i>Bevakningsansvarig yrkesrevisor:</i> <i>Anna Sandström</i></p>	<p>Sjukfrånvaro.</p>
<p><b>Överförmyndarnämnden</b> <i>Bevakningsansvarig revisor:</i> <i>Lena Brännmar</i></p> <p><i>Ersättare: Claes Bergholtz</i></p> <p><i>Bevakningsansvarig yrkesrevisor:</i> <i>Anna Duong</i></p>	<p>Digitaliserad ärendehantering.</p>

## Fördjupade granskningar/projekt

Stadsrevisionen genomför utöver den grundläggande granskningen fördjupade granskningar i projektform. Granskningarna tar sin utgångspunkt i risk- och väsentlighetsanalysen. I förekommande fall kan en granskning inledas eller genomföras genom en förstudie av kartläggande karaktär. Detta kan exempelvis bli fallet om revisionsfrågorna behöver preciseras på grundval av utförligare information.

Nedan beskrivs kortfattat fördjupade granskningar som Stadsrevisionen planerar att genomföra under år 2024. Granskningarnas inriktning och förläggning i tid preciseras i separata granskningsplaner. Precisering av konsultstöd görs också i kommande granskningsplaner.

Flertalet fördjupade granskningar resulterar i en skriftlig rapport, men kan i förekommande fall redovisas muntligt eller i en intern promemoria i revisorsgrupperna. Granskningsresultat kan i vissa fall kommuniceras direkt till berörd förvaltning. Om längre rapporter framställs, sammanfattas resultatet i ett rapportsammandrag. Granskningar kan också redovisas i en s.k. kortrapport som enda rapportering. Rapporter som beslutats i revisorsgruppen kommuniceras med berörda nämnder/styrelser och med Kommunfullmäktige, samt publiceras på hemsidan. Revisorerna begär svar från berörda nämnder/Kommunstyrelse. Svaren publiceras på hemsidan och tas upp vid presidiemötena.

## Fördjupad granskning – Lekmannarevisionen och revisorsgrupperna

### Granskning av finansverksamheten

#### *Granskningens bakgrund och inriktning*

I kommunallagen anges att kommunerna skall ha en god ekonomisk hushållning. Enligt kommunallagen ska kommunen förvalta sina medel så att krav på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Under 2018 genomfördes en granskning avseende Borås Stads finansverksamhet där syftet med granskningen var att med utgångspunkt i lagstiftning och Borås Stads styrdokument, bedöma om Borås Stads finansverksamhet är ändamålsenlig, både vad gäller skuldförvaltning, likviditetsförvaltning och hantering av pensionsmedel.

Gällande Borås Kommunkoncern lyfts risker om förutsättningar för olika bolags verksamheter och finansiering, framtida kostnadsutveckling samt koncernutvecklingsfrågor. Generellt sett är Borås Stads bolag högt belånade och har lågt eget kapital. De affärsmässiga och finansiella riskerna ökar ytterligare genom de stora investeringar som planeras och är under genomförande inom flera bolag.

Riktlinjer för finansverksamheten utgör ramverket för Borås Stads finansiella aktiviteter. Riktlinjerna anger övergripande mål, organisation med ansvarsfördelning inom koncernen.

Syftet med granskningen är att bedöma om Borås Stad har en ändamålsenlig finansförvaltning både vad gäller skuldförvaltning, likviditetsförvaltning, hantering av pensionsmedel och koncernens utveckling. Granskningen inriktas också på att bedöma om avkastning och risknivå är i enlighet med befintliga placeringsregler samt ifall placeringarna sker med en tillfredsställande intern kontroll.

#### *Granskad nämnd/styrelse*

Kommunstyrelsen och Stadshus AB

#### *Organisation och tidplan*

Granskningens organisation, inriktning och tidplan preciseras i separat granskningsplan.

## IT-säkerhet/cybersäkerhet i samhällsviktiga system

### *Granskningens bakgrund och inriktning*

Borås Stads samhällsfunktioner är beroende av informationsteknologi för att kunna fungera. Olika tekniska system är dessutom ofta beroende av varandra eller integrerade, vilket utgör en sårbarhetsfaktor i sig genom att störningar kan få konsekvenser som är svåra att förutse och hantera. IT-baserade industriella styrsystem kan effektivisera verksamheterna men samtidigt innebära ökade säkerhetsrisker. Haveri eller intrång i IT-systemen kan skapa stora problem och drabba både verksamhet och invånare.

Informationssäkerhet innebär att informationens tillgänglighet, riktighet och konfidentialitet upprätthålls. Brister i informationssäkerheten kan få allvarliga konsekvenser, som till exempel att integritetskänslig information sprids eller att verksamhetskritiska processer stoppas.

Det är väsentligt att Borås Stad har ett ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete och en tillräcklig styrning och uppföljning av området. Av särskild vikt är säkerheten i de system som förser befolkningen med samhällsviktiga tjänster som exempelvis dricksvatten, elektricitet och värme.

Digitaliseringen innebär möjligheter i arbetet med att utveckla stadens verksamheter. Det är väsentligt att kommunens verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering och tillvaratagande av IT sker på ett ändamålsenligt sätt. Informationssäkerheten måste säkerställas inom ramen för Borås Stads digitaliseringsprocesser.

Syftet med granskningen är att bedöma om de granskade nämnderna och styrelserna har säkerställt att informationssäkerhetsarbetet avseende samhällsviktiga system är ändamålsenligt.

### *Granskad nämnd/styrelse*

Kommunstyrelsen, Servicenämnden, Nätkraft Borås AB och Borås Energi och Miljö AB.

### *Organisation och tidplan*

Granskningens organisation, inriktning och tidplan preciseras i separat granskningsplan.

## Gemensamma fördjupade granskningar - Första och Andra revisorsgrupperna

### Granskning av styrning och samordning av det brottsförebyggande arbetet i Borås Stad

#### *Granskningens bakgrund och inriktning*

En av kommunens uppgifter är att bidra till att medborgarna kan känna sig säkra och trygga i sin vardag. Känslan av tillhörighet, att ha tillit och förtroende för varandra hör till de viktigaste faktorerna i ett tryggt och mänskligt samhälle. För att skapa detta behöver kommunen främja trygghet och förebygga brott.

Kommunernas roll i det brottsförebyggande arbetet får ökad betydelse för att minska benägenheten att begå brott och försvåra genomförandet av brott. Kommunerna har därför ett behov av att utveckla sin roll och skapa arenor för samverkan med bland annat polis och frivilligorganisationer. Brottlighet behöver både bekämpas och förebyggas. Det förebyggande arbetet kan bli bättre. Här har kommunerna en viktig roll. De flesta kommuner arbetar redan i dag med detta, men det är viktigt att kommunernas brottsförebyggande arbete är effektivt. Det vill säga att de pengar som satsas gör så stor nytta som möjligt.<sup>1</sup>

Under 2023 kom ny lagstiftning inom det brottsförebyggande området (lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete). Den nya lagen reglerar kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet. Enligt lagen ska kommunerna ta fram en lägesbild över brottsligheten och utifrån denna ta ställning till behovet av åtgärder och besluta om en åtgärdsplan. Kommunerna ska också ta visst ansvar för samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet och inrätta en samordningsfunktion.

Stadsrevisionen genomförde under 2022 en förstudie inom området som visade att bl.a. områdets styrning och samordning var ett riskområde.

Granskningens syfte är att bedöma om styrning och samordning av Borås Stads brottsförebyggande arbete är ändamålsenligt och om Kommunstyrelsens arbete inom området lever upp till lagstiftning, lokala styrdokument och beslut.

#### *Granskad nämnd/styrelse*

Kommunstyrelsen

#### *Organisation och tidplan*

Granskningens organisation, inriktning och tidplan preciseras i separat granskningsplan.

---

<sup>1</sup> SOU 2021:49 – Kommuner mot brott



## Förstudie – utveckling och kvalitetssäkring av automatiserat beslutsfattande och användande av AI vid myndighetsutövning

### *Granskningens bakgrund och inriktning*

Borås Stad har påbörjat en processautomatisering av ansökan om ekonomiskt bistånd och i samband med detta infördes en så kallad handläggrobot, det vill säga en programvara som kan utföra arbetsuppgifter motsvarande uppgifter som en handläggare. I dagsläget har flera processer automatiserats, exempelvis ansökan om ekonomiskt bistånd, ansökan om serviceinsatser och trygghetslarm samt vissa former av avgiftshantering.

Automatiseringen kan innebära en utvecklad effektivitet och tillförlitligheten av verksamheten genom de nya systemen. Automatiseringen kan även påverka/utveckla kontrollåtgärderna och förmågan att upptäcka och förebygga fel och oegentligheter.

Granskningen syftar till att kartlägga vilka verksamheter som har infört eller planerar att införa automatiserat beslutsfattande. Kartläggningen omfattar även vilka åtgärder som införts när det gäller att kvalitetssäkra automatiserade beslut.

### *Granskad nämnd/styrelse*

Kommunstyrelsen och samtliga nämnder.

### *Organisation och tidplan*

Granskningens organisation, inriktning och tidplan preciseras i separat granskningsplan.

## Upphandlingsprocessen i Borås Stad

### *Granskningens bakgrund och inriktning*

Upphandlingsmyndigheten beskriver strategiskt inköpsarbete som ett arbetssätt för att utveckla inriktningar för inköpsarbetet som bidrar till att på ett effektivt sätt uppfylla organisationens olika uppdrag och mål utifrån beslutade strategier. Inköpsprocessen består av flera steg, som utgår från och samspelar med organisationens mål, verksamheterna, omvärld och leverantörsmarknad. Här kan noteras att upphandlingsarbetet endast är en del av den större inköpsprocessen.<sup>2</sup>

Avdelningen för Koncerninköp är en avdelning i Stadsledningskansliet och ansvarar för kommunens centrala och övergripande upphandlingar. Avdelningen arbetar med att skapa avtal genom upphandling mellan leverantörer och Borås Stad, för att skapa förutsättningar för Borås Stads medarbetare att genomföra bra inköp. De inköp och avrop som genomförs ska leda till leveranser av rätt vara/tjänst, rätt kvalitet, i rätt tid och till rätt kostnad. Avdelningen ansvarar för Borås Stads E-handel som sker i systemet Agresso Unit 4 samt samordnad varudistribution. Avdelningen består av 22 medarbetare.

Granskningens övergripande syfte är att bedöma om Borås Stads inköpsarbete bedrivs så att god kvalitet och effektivt resursutnyttjande säkerställs. Granskningen ska även bedöma om upphandlingsprocessen bedrivs på ett sätt som tillgodoser behoven i Borås Stads verksamheter.

### *Granskad nämnd/styrelse*

Kommunstyrelsen och samtliga nämnder.

### *Organisation och tidplan*

Granskningens organisation, inriktning och tidplan preciseras i separat granskningsplan.

<sup>2</sup> [www.upphandlingsmyndigheten.se/organisera/strategiskt-inkopsarbete](http://www.upphandlingsmyndigheten.se/organisera/strategiskt-inkopsarbete)

## Granskning av det förebyggande arbetet mot otillåten påverkan vid myndighetsutövning i det sociala klustret

### *Granskningens bakgrund och inriktning*

Med otillåten påverkan menas trakasserier, hot, våld och korruption som syftar till att påverka myndighetsutövningen. Otillåten påverkan behöver inte utgöra brott i juridisk mening. En händelse betecknas som otillåten påverkan om den drabbade uppfattar att syftet var att påverka tjänsteutövningen.<sup>3</sup>

Det finns en risk för att medarbetare, eller de förtroendevalda blir utsatta för otillåten påverkan i all form av myndighetsutövning. Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) ökar sådan påverkan, vilket kan leda till bland annat tystnadskultur, att tjänstepersoner avslutar sina tjänster, och att tilliten till det demokratiska systemet påverkas negativt. En direkt konsekvens av otillåten påverkan kan vara att beslut fattas på felaktiga grunder vilket i sig kan hota de demokratiska processerna.

Arbetsgivaren har enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS) ett ansvar att utreda risker för hot eller våld, ha rutiner som beskriver hur hot och våldshändelser uppmärksammas och hanteras samt ordna arbetet så att risker för hot och våld kan förebyggas.

Syftet med granskningen är att bedöma om Kommunstyrelsen och granskade nämnder har ett ändamålsenligt arbete när det gäller att förebygga och hantera riskerna för otillåten påverkan.

### *Granskad nämnd/styrelse*

Kommunstyrelsen, Arbetslivsnämnden, Individ- och familjeomsorgsnämnden, Sociala omsorgsnämnden, Vård- och äldreomsorgsnämnden och Överförmyndarnämnden.

### *Organisation och tidplan*

Granskningens organisation, inriktning och tidplan preciseras i separat granskningsplan.

## Fördjupade granskningar - Första revisorsgruppen

### Dokumenthantering i Kommunstyrelsen och Krisledningsnämnden

#### *Granskningens bakgrund och inriktning*

Stadsrevisionen har under 2022 granskat Grundskolenämndens dokumenthantering avseende ärende gällande övergrepp i en skola. Granskningens övergripande syfte var att granska om gallring eller borttagning av dokumentation i ärendet har genomförts i enlighet med tryckfrihetsförordningen, offentlighets- och sekretesslagen, arkivlagen, arkivförordningen, Borås Stads arkivregler och rutiner och nämndens dokumenthanteringsplan.

Stadsrevisionens sammanfattande bedömning var att Grundskolenämnden i sin hantering av dokument och dokumentation i ärendet har inte har följt tryckfrihetsförordningen, arkivlagen, offentlighets- och sekretesslagen eller förvaltningslagen. Inte heller Borås Stads arkivregler, Borås Stads rutiner för informations- och arkivhantering eller Grundskolenämndens egen dokumenthanteringsplan har efterlevts.

<sup>3</sup> Brottsförebyggande rådet (2017) "Att förebygga och hantera påverkansförsök – En handbok"

De förhållanden som framkom i granskningen medför enligt Stadsrevisionens bedömning att Grundskoleförvaltningen i sin hantering av dokumentationen i ärendet har genomfört en otillåten gallring av allmänna handlingar. Den otillåtna gallringen har medfört förlust av material som mycket väl kan ha ett stort informationsvärde när det gäller bl.a. hur förvaltningen hanterat ärendet med övergrepp vid en skola.

Stadsrevisionens bedömning var att granskningen visar på allvarliga brister i Grundskolenämndens hantering av allmänna handlingar. Förhållandena innebar enligt Stadsrevisionens bedömning att Grundskolenämndens interna kontroll inom området var otillräcklig.

Stadsrevisionen granskade under år 2023 dokumentation och dokumenthantering i Förskolenämnden, Grundskolenämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Granskningen visade bl.a. att avsaknaden av systemstöd för dokumentation inom HR-området skapar en rad brister gällande hanteringen av personaldokumentation. Dessa är exempelvis uppdelad och icke enhetlig dokumentförvaring, icke ändamålsenlig registrering och risk för bristande informations-säkerhet vid kommunikation och lagring av personaldokumentation. Stadsrevisionens bedömning när det gäller Förskolenämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden var att processen för revideringen av dokumenthanteringsplanen bör fortsätta att utvecklas. Stadsrevisionens bedömning när det gäller Grundskolenämnden var att arbetet med revideringen av dokumenthanteringsplanen bör framskrida skyndsamt i dialog med förvaltningens verksamheter.

Granskningens syfte är att granska om dokumentation och dokumenthantering inom Kommunstyrelsen och Krisledningsnämnden sker i enlighet med tillämplig lagstiftning och lokala regelverk.

#### **Granskad nämnd/styrelse**

Kommunstyrelsen och Krisledningsnämnden.

#### **Organisation och tidplan**

Granskningens organisation, inriktning och tidplan preciseras i separat granskningsplan.

## **Fördjupade granskningar - Andra revisorsgruppen**

### **Granskning av Borås Stads arbete mot skolfrånvaro**

#### **Granskningens bakgrund och inriktning**

Barn som är bosatta i Sverige har skolplikt, vilket förutom en skyldighet också innebär en rätt till utbildning för varje elev. Trots skolplikten förekommer det att elever är frånvarande under en längre tid. Skolan är en viktig plats för barn och ungdomar där de utvecklar sina ämneskunskaper, generella förmågor och vänskapsrelationer samt blir sedda och bekräftade av skolans vuxna.

Skolinspektionens nationella kartläggning från 2016 visade att åtminstone 20 000 elever hade en ogiltig frånvaro som innebär en risk för skolmisslyckande och framtida utanförskap. Om en elev med problematisk frånvaro inte fångas upp i ett tidigt skede kan det få väsentliga konsekvenser för elevens skolgång och framtida möjligheter.

Om en elev är borta från skolan ofta eller länge måste rektorn som utgångspunkt snabbt utreda orsaken till frånvaron, oavsett om den är giltig eller ogiltig. Det är viktigt att utreda varför eleven är frånvarande så att eleven kan få det stöd som behövs för att uppnå målen med utbildningen. För att utreda frånvaron krävs rutiner för att systematiskt uppmärksamma, rapportera och utreda frånvaron samt planera eventuella insatser. Det är centralt att det finns tillräckligt med dokumentation och uppföljning.

Hemkommunen ska se till att alla barn som har skolplikt får den utbildning de har rätt till. Om en elev som har skolplikt är borta från skolan ofta eller länge kan elevens hemkommun behöva samordna insatser med samhällsorgan, organisationer eller andra som berörs. Vilken typ av samverkan som behövs måste avgöras i varje enskilt fall beroende på hur de individuella behoven och situationen i övrigt ser ut.

Elevhälsan i Borås Stad är organiserad i sin egen enhet inom Grundskoleförvaltningen och behöver ha en god samordning med skolenheterna för att säkerställa att elevers frånvaro tas och hand och förebyggs.

Stadsrevisionen genomförde under 2020 en kartläggning inom området. I kartläggningen framkom att skolfrånvaron i Borås kommunala grundskolor riskerade att vara högre än hos jämförbara kommuner. Det framkom även risk bland annat när det gäller frånvarosutredningarnas kvalitet och genomförande.

Granskningens syfte är att bedöma om Borås Stads arbete mot skolfrånvaro är ändamålsenligt.

### **Granskad nämnd/styrelse**

Grundskolenämnden

### **Organisation och tidplan**

Granskningens organisation, inriktning och tidplan preciseras i separat granskningsplan.

## **Förstudie av överlämning av elevdokumentation inom förskola och grundskola**

### **Granskningens bakgrund och inriktning**

Skollagen reglerar att skolan har till uppgift att ge alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Skolan ska ta hänsyn till alla elever och sträva efter att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Om en elev riskerar att inte utvecklas i riktning mot att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, eller de kravnivåer som gäller, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Om detta inte räcker, eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga, görs en anmälan till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska eleven ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart att det inte behövs.

När en elev byter skola, skolform eller skolhuvudman behöver dokumentation kring eleven följa med och överföras till den nya utbildningsverksamheten för att säkerställa elevens rätt till stöd och anpassningar.

Förstudien syftar till att kartlägga:

- Hur och när elevdokumentation överförs,
- Vilka lagar och regler som finns inom området?
- Vilka rutiner, riktlinjer och arbetsprocesser har nämnderna?

### **Granskad nämnd/styrelse**

Förskolenämnden och Grundskolenämnden.

### **Organisation och tidplan**

Granskningens organisation, inriktning och tidplan preciseras i separat granskningsplan.

## Uppföljning av kvaliteten i förskoleverksamheten

### *Granskningens bakgrund och inriktning*

Under 2016 genomfördes en granskning avseende kvaliteten i förskolan och pedagogisk omsorg. Stadsrevisionens bedömning var att Borås Stad behöver säkerställa att resurser till kommunala såväl som fristående verksamheter fördelas i enlighet med gällande författningar och Kommunfullmäktiges intentioner. Det systematiska kvalitetsarbetet behöver utvecklas avseende kvantitativa nyckeltal. Vidare behöver Borås Stad vidta åtgärder för att rekrytera och behålla utbildad personal.

Uppföljningen syftar till att genomföra en uppföljning av kvaliteten i förskolan och pedagogisk omsorg och bedöma i vilken utsträckning identifierade brister i år 2016 års granskning har åtgärdats.

### *Granskad nämnd/styrelse*

Förskolenämnden.

### *Organisation och tidplan*

Granskningens organisation, inriktning och tidplan preciseras i separat granskningsplan.



## Kvalitetssäkring, verksamhetsutveckling och samverkan

Stadsrevisionen i Borås följer Starevs och Skyrevs normer för kvalitetssäkring och oberoendeprövning, och jävsprövning genomförs regelbundet. Granskningen använder sig av etablerade metoder inom bransch och vetenskap, och yrkesrevisorerna har en hög, dokumenterad kompetens inom granskningsmetodik och verksamhetsområden. Granskningarnas faktadelar stäms alltid av med granskade verksamheter innan granskningsrapporterna färdigställs och beslutas i revisorsgrupperna.

Stadsrevisionen samverkar inom Starev-kretsen genom deltagande i konferenser och med kollegialt utbyte, både för de förtroendevalda revisorerna och för yrkesrevisorerna. Målsättningen för Starev är samverkan för en stark och oberoende kommunal revision. Starev är en intresseorganisation för de kommuner och landsting/regioner som har egna revisionskontor. Stadsrevisionen samverkar också med flertalet stora svenska kommuner genom deltagande i den årliga Primärkommunala revisorskonferensen för kommuner med över 70.000 invånare.

I syfte att erhålla en oberoende granskning av Stadsrevisionen och för att stärka den interna kontrollen sker samverkan mellan revisionen i Region Sörmland, Kommunrevisionen i Norrköping, Linköpings Kommunrevision och Borås Stadsrevision. Ett led i detta arbete är att respektive revision reviderar en annan revision och blir reviderad. Borås Stadsrevision granskas av Kommunrevisionen i Norrköping, och Borås Stadsrevision granskar i sin tur revisionen vid Linköpings Kommunrevision.

Samverkan sker inom ramen för Skyrev (Sveriges kommunala Yrkesrevisorer). Revisionskontorets medarbetare är medlemmar i Skyrev, och tre av kontorets fem yrkesrevisorer är av Skyrev certifierade kommunala yrkesrevisorer. Yrkesrevisorerna är också medlemmar i KEF – Kommunal-ekonomernas förening – och deltar regelbundet i de kurser som KEF arrangerar.

Stadsrevisionen i Borås, revisionen i Västra Götalandsregionen och Göteborgs Stadsrevision samverkar på aktuella, gemensamma granskningsområden, och samarbetar när det gäller kompetensutveckling och verksamhetsutveckling. Samarbetet är kopplat till Göteborgs universitet och Högskolan i Borås. Revisionskontoret har kontinuerliga kontakter med SKR (Sveriges Kommuner och Regioner), och Stadsrevisionen deltar i de seminarier och kurser som SKR arrangerar.

Stadsrevisionen bedriver kontinuerligt omvärldsbevakning på såväl nationell som internationell nivå. Bevakningen innefattar både branschutvecklingen och förhållanden som påverkar de granskade verksamheterna. Omvärldsbevakningen utgör ett av underlagen för risk- och väsentlighetsanalysen i revisionsprocessen.



BORÅS  
STAD

## STADSREVISIONEN

**Besöksadress** Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås  
**Telefon** 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se  
**Webbplats** boras.se/stadsrevisionen